

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool te NIEUWKERKE

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 20611

Instelling Vrije Basisschool

Directeur Charlotte GRYSON

Adres Seulestraat 38 - 8950 NIEUWKERKE

Telefoon 057-44.65.91

Fax 057-44.88.32

E-mail vbs.nieuwkerke@scarlet.be

Website vbsnieuwkerke.be

Bestuur van de instelling Maria Ter Heuvelen

Adres Seulestraat 40 - 8950 NIEUWKERKE

Scholengemeenschap Ieper-Rand-Heuvelland

Adres Bollemeersstraat 12 - 8906 ELVERDINGE

CLB Vrij CLB Ieper

Adres Bukkersstraat 38 - 8900 IEPEER

Dagen van het doorlichtingsbezoek 01-02-2016, 02-02-2016, 04-02-2016

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 04-02-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 26-02-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Ann BRYN

Teamleden Geert DE WITTE

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg. In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Dit verslag rapporteert over de doorlichting van de vrije basisschool te Nieuwkerke, een deelgemeente van Heuvelland. De school is landelijk gelegen, maar een naburige fabriek zorgt voor verkeersdrukke. Samen met externe instanties en het betreffende bedrijf doet de school inspanningen om de verkeersonveiligheid te beperken. De infrastructuur is grotendeels nieuw. Er zijn geen andere basisscholen in het dorp. Zowel de grens met Frankrijk als de taalgrens zijn niet veraf en vooral dat verklaart de instroom van anderstalige, veelal Franstalige leerlingen. In de kleuterafdeling gaat het om ongeveer een derde van de kinderen, in de lagere afdeling om ongeveer een kwart. De kleuterafdeling bestaat uit vier groepen, in de lagere afdeling zijn er zes groepen. Het team bestaat uit een mix van jonge en ervaren leerkrachten. De directeur staat sinds een drietal jaar aan het hoofd van de school en was er voorheen leerkracht en zorgcoördinator.

De leergebieden die in de focus van deze doorlichting stonden zijn mens en maatschappij, wetenschappen en techniek en Nederlands in de kleuterafdeling; in de lagere afdeling waren dat Frans en Nederlands en het leergebiedoverschrijdende thema sociale vaardigheden. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit van de evaluatiepraktijk, van de leerbegeleiding en van aspecten van het algemeen beleid. Tenslotte onderzocht ze een selectie van de regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving.

De leiding van de school is in handen van een gedreven directeur. Zij zet de krijtlijnen uit en creëert een breed draagvlak voor beslissingen en acties. De teamleden vertonen een grote betrokkenheid bij hun school. Het schoolteam onderzoekt, borgt en verbetert in toenemende mate zijn onderwijskwaliteit. Dit proces mist evenwel nog concrete doelen en vooropgestelde, gewenste effecten op leerlingenniveau, waardoor acties toch niet voldoende performant zijn. Het team mist nog een zekere expertise in het ontwikkelen en voeren van een taalbeleid met onder meer krachtig taalvaardigheidsonderwijs. Ook het onderwijs van Nederlands aan anderstaligen heeft nog groeikansen. Er zijn al verschillende waardevolle acties en initiatieven, maar ze missen coherentie en doelgerichtheid. Professionalisering ter zake dringt zich op.

In de kleuterafdeling voldoen de onderzochte leergebieden. Het team hanteert consequent het plannings- en ordeningskader van de koepel. Met ontwikkelingslijnen sluiten de kleuteronderwijzers aan bij de fase van ontwikkeling van hun kleuters. Het initiatief om woordenschatlijsten aan te maken is positief, maar verdere afspraken voor de inoefening en evaluatie ervan ontbreken. Activiteiten zoals vertellen, voorlezen, poppenkast... komen veelvuldig voor en bevorderen de talige ontwikkeling van de kleuters. De kleuteronderwijzers maken werk van toontafels en de verrijking van speelleerhoeken, maar in de boeken- en schrijfhoeken kan het aanbod gevarieerder en speelser. De samenhang met het aanbod voor mens en maatschappij en wetenschap en techniek is groot en dat versterkt de doeltreffendheid ervan. De themakeuze is veeleer traditioneel. De vele activiteiten in het naburige speelbos en de zorg voor de natuur op school zijn sterke uitingen van werkelijkheidsgericht onderwijs. De kleuteronderwijzers observeren hun kleuters gericht op heel wat vaardigheden. Zo hebben zij een goed zicht op de ontwikkeling van hun kleuters. Dit leidt vooral tot een hulpverlening op korte termijn. Doelgerichte en planmatige interventies op langere termijn zijn geen verworvenheid.

Ook in de lagere afdeling voldoen de onderzochte leergebieden. Leerlingen bereiken de eindtermen Frans. Dat is positief, maar het team beschouwt de eindtermen als een volstrekt minimum. Vanuit traditie en een zekere externe druk groeien uitbreiding en verdieping uit tot de norm voor alle leerlingen. Toch komen alle domeinen aan bod. De onderwijzers wenden de kennis en vaardigheden van de Franstalige leerlingen aan ten voordele van alle leerlingen door groeps- of partnerwerk. De evaluatiepraktijk focust te sterk op schriftelijke evaluaties van taalstructuren en spelling.

Het schoolteam streeft de leergebiedoverschrijdende eindtermen sociale vaardigheden in ruime mate na. Dit gebeurt onder meer aan de hand van een geïntegreerd aanbod. De teamleden vertaalden de eindtermen daartoe naar concrete en waarneembare gedragingen, gegroepeerd en verspreid over het schooljaar. Deze werkwijze is zonder meer sterk. De evaluatie ervan is proces- en ontwikkelingsgericht. Meestal betrekken de onderwijzers hun leerlingen bij de evaluatie.

Voor zijn onderwijs in Nederlands steunt het schoolteam vooral op onderwijsleerpakketten. Leesplezier is een belangrijk actiepunt. Aantrekkelijke leeshoeken, meer leestijd en heel wat activiteiten ondersteunen dit. Hoewel de onderwijzers ernaar streven om vooral communicatieve vaardigheden na te streven, gaat toch nog veel onderwijstijd naar technisch-cognitieve vaardigheden zoals spelling. Onderwijzers doen heel wat inspanningen om via verschillende werk- en groeperingsvormen talige interactie en actief leren te ondersteunen. De evaluatiepraktijk is in ontwikkeling. De evaluatie van de communicatieve vaardigheden is nog een heikel punt.

De leerbegeleiding heeft nog groeikansen. De onderwijzers maken nauwelijks gebruik van de differentiatie- en remediërmogelijkheden die de onderwijsleerpakketten hen bieden. Ze geven wel extra instructie, maar van een systematische doelgerichte differentiatie en remediëring is geen sprake. De hulpverlening is bijna uitsluitend gericht op de korte termijn.

De evaluatiepraktijk is in ontwikkeling door de invoering van een digitaal rapport. Langzaam komt de visieontwikkeling op gang. De bereidheid om alternatieve evaluatievormen te hanteren is vrij breed, maar initiatieven hangen nog sterk af van de visie van individuele teamleden. De leerplannen fungeren nauwelijks als leidraad. Evaluatiegegevens leiden op klasniveau maar zeer beperkt tot bijstellingen; op beleidsniveau is dat sterker het geval.

Het schoolteam respecteert de overige erkenningsvoorwaarden en de geselecteerde regelgeving. Dit onderzoek resulteert in een gunstig advies.

Ook het onderzoek naar de woonbaarheid, hygiëne en veiligheid van de leer- en werkomgeving wijst uit dat er voldoende systematiek is in het opsporen en beheersen van tekorten. De onderwijsinspectie besluit dit onderzoek eveneens met een gunstig advies.

De onderwijsinspectie sluit deze doorlichting af met een gunstig advies voor zowel de kleuter- als de lagere afdeling. De inspectie vertrouwt er op dat het schoolteam verder werkt aan de school- en onderwijsontwikkeling. De betrokkenheid van de teamleden, de gedrevenheid van de directeur en de toenemende interne kwaliteitszorg geven het vertrouwen daartoe. De onderwijsinspectie wenst het team alle succes.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

Nederlands
wetenschappen en techniek
mens en maatschappij

Lager onderwijs - Leergebieden

Nederlands
Frans

Lager onderwijs - Leergebiedoverschrijdend

sociale vaardigheden

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen Nederlands in voldoende mate na. Het team zet in op woordenschatuitbreiding en ontlukende geletterdheid. De verschillende domeinen komen vrij evenwichtig aan bod. De kleuteronderwijzers volgen de ontwikkeling van de kleuters op via uitgebreide observaties.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: mens en maatschappij

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen mens en maatschappij in voldoende mate na. Heel wat aspecten ervan zijn geïntegreerd in het thematisch aanbod. Daarnaast ondersteunen de rituelenfiches onder meer de gradatie en samenhang in kalenders. De kleuterafdeling zet in op werkelijkheidsgericht en breed onderwijs, onder meer door leeruitstappen en experts in de klas.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wetenschappen en techniek

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen wetenschap en techniek in voldoende mate na. Vooral het domein natuur komt uitgebreid aan bod door doelgerichte activiteiten in het naburige speelbos en de rijke omgeving van het schooldomein.

3.1.1.4 Kleuteronderwijs: mens en maatschappij en Kleuteronderwijs: Nederlands en Kleuteronderwijs: wetenschappen en techniek

Curriculum	De kleuteronderwijzers plannen een thematisch onderwijsaanbod waarbij ze op
Onderwijsaanbod	een vrij evenwichtige en geïntegreerde wijze de verschillende
<i>Referentiekader</i>	ontwikkelingsdomeinen opnemen. Het team hanteert consequent het
<i>Planning</i>	plannings- en ordeningskader van de koepel. Met ontwikkelingslijnen sluiten de
<i>Evenwichtig en volledig</i>	kleuteronderwijzers aan bij de fase van ontwikkeling van hun kleuters.
<i>Samenhang</i>	Kleuteronderwijzers selecteren bij hun activiteiten ook leerplandoelen.
<i>Actief leren</i>	De kleuteronderwijzers bewaken hun aanbod tot op het niveau van de
	domeinen of bestaansdimensies. Documentenanalyse toont aan dat de link
	tussen de aangeboden activiteiten en de bestaansdimensies soms diffuus is.
	Aanvullende fiches geven een doelgerichte invulling aan een diverse rituelen en
	speelleerhoeken.

De kleuteronderwijzers maakten voor een ruim aantal gemeenschappelijke, terugkerende en kalendergebonden thema's een streefwoordenschatlijst op. Ze beogen daarbij vooral gradatie en een snellere verwerving van schooltaal bij taalarme, taalzwakke en anderstalige kleuters. Deze intentie is positief, maar het team is te weinig kritisch over onder meer de functionaliteit van de gekozen woordenschat. In de feiten is er nog geen streefwoordenschatbeleid. Er zijn geen afspraken over de inoefening ervan tijdens geleide activiteiten of in de hoeken.

Op geregelde basis organiseren de kleuteronderwijzers een poppen- of schimmenspel. Een waardevol initiatief; dat de oudste en de jongste kleuters daarbij samen gegroepeerd zijn, is geen optimale keuze.

Er zijn verschillende activiteiten die het fonologisch en fonemisch bewustzijn bevorderen. Deze aspecten krijgen op een speelse manier ruime kansen in betekenisvolle activiteiten.

De kleuteronderwijzers stimuleren de ontluikende geletterdheid vooral tijdens het vertellen en voorlezen. Tijdens de voorleesweek betrekken ze hierbij ook (groot)ouders. Zo krijgen kleuters kansen om de geschreven taal en de relatie tussen gesproken en geschreven taal te ontdekken. Ook een verteltheater, digitale, interactieve prentenboeken en luisterhoeken dragen bij tot een gevarieerde talige speelleeromgeving.

Het leerplan taalbeschouwing is minder geïntegreerd in het thema-aanbod.

De themakeuze is veeleer traditioneel, maar de thema's sluiten toch voldoende aan bij de leef- en belevingswereld van de kleuters.

De thematische benadering bevordert de horizontale samenhang.

Verschillende afspraken garanderen een verticale samenhang binnen de kleuterafdeling. Kalenders, keuzeborden, pictogrammen en symbolen vertonen gradatie. Er zijn enkele afspraken met het eerste leerjaar om een vlotte overgang te faciliteren.

Onder meer door frequente uitstappen en leerwandelingen, maar ook door materialen, foto's en filmpjes streven de kleuteronderwijzers naar werkelijkheidsgericht onderwijs. Af en toe komen er ook 'experten' in de klas. Toontafels en hoekenverrijking maken het thema levendiger, nodigen uit tot exploratie en tot talige interactie. De waaier aan activiteiten in het naburige speelbos is een uitermate positief gegeven. Bovendien heeft elke groep het peter/meterschap over een struik of boom op school en is er een insectenhotel.

Verteltassen en logeerpartijen van de klaspop beogen betrokkenheid van de ouders en geven extra talige impulsen.

Materieel beheer Uitrusting <i>Ontwikkelingsmaterialen</i>	De kleuterafdeling beschikt over voldoende spel- en ontwikkelingsmaterialen. De kleuteronderwijzers streven naar verrijking van enkele speelleerhoeken met het oog op het lopende thema.
Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief Kindvolgsysteem</i>	Het boekenaanbod houdt hoofdzakelijk verband met het lopende thema. De meeste boekenhoeken kunnen nog gevarieerder en rijker gestoffeerd worden. Foto- en zelfgemaakte themaboeken, die de betrokkenheid en de talige interactie stimuleren, komen weinig voor. De schrijfhoeken zijn veeleer schools en de opdrachten ogen minder aantrekkelijk. De kleuteronderwijzers observeren hun kleuters geregeld en screenen diverse vaardigheden. Daardoor hebben ze een vrij duidelijk beeld van de ontwikkeling van de kleuters. Het team dient er echter over te waken dat het aantal observaties haalbaar is. Daartoe moet het onderscheid gemaakt worden tussen de noodzakelijke observaties van alle kleuters en de gerichte diagnostische observaties van kleuters met ontwikkelingsproblemen.
Evaluatie Rapporteringspraktijk <i>Interne en externe communicatie</i>	Het recent ingevoerde digitale kindvolgsysteem krijgt stilaan invulling. De kleuteronderwijzers spraken af om te evalueren of de aangeboden woordenschat verworven is. In de praktijk gebeurt dit slechts fragmentair. De kleuterafdeling doet heel wat inspanningen om de ouders te bereiken en te informeren. Naast de traditionele oudercontacten, geven de blogs veel informatie over de activiteiten in de klas en op school. Zo bereikt de kleuterafdeling op een laagdrempelige manier onder meer ook de anderstalige ouders. De pictogrammen bij de mededelingen in het heen- en weerschrift ondersteunen de boodschap.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming Zorg</i>	Door huisbezoeken krijgen de kleuteronderwijzers een beeld van de achtergrond van hun kleuters en hebben zij de gelegenheid om tegemoet te komen aan vragen en zorgen van de ouders. Dit is een belangrijke actie in het kader van de preventieve basiszorg. Het zwaartepunt van de leerbegeleiding ligt bij de klasleerkrachten. Zij nemen dit ter harte en plannen op basis van hun observaties interventies. Die zijn vooral gericht op momentane begeleiding. Het is nog geen gewoonte om een handelingsgerichte planning op te zetten met concrete doelen op middellange termijn, gerichte activiteiten en een doelgerichte evaluatie. Daardoor kan de hulpverlening op termijn minder effectief zijn. Kleuteronderwijzers plannen hun interventies naar eigen inzicht. Zij beschikken daartoe in zekere mate over bronnenmateriaal. Geregeld passen zij pre- en reteaching toe voor taalzwakke, taalarme of anderstalige kleuters. De rol van de zorgcoördinator in de kleuterafdeling is veeleer beperkt. Vooral op leerkrachtniveau kan dit sterker uitgebouwd worden.

Professionalisering Deskundigheidsbevordering <i>Interne expertise</i> <i>Nascholingen</i>	Krachtig taalvaardigheidsonderwijs was al onderwerp van professionalisering van het team, maar werd met te weinig diepgang aangepakt. Dat is bijvoorbeeld het geval voor gericht woordenschatonderwijs, de talige verrijking van speelleerhoeken of het onderwijs in Nederlands aan anderstaligen.
---	--

3.1.1.5 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen Nederlands in voldoende mate. De onderwijzers hebben afspraken voor een volledig en gegradeerd onderwijsaanbod. De lagere afdeling zet in op leesplezier met het oog op een betere leesvaardigheid en woordenschatuitbreiding.

Curriculum Onderwijsaanbod <i>Referentiekader</i> <i>Planning</i> <i>Evenwichtig en volledig</i> <i>Samenhang</i> <i>Actief leren</i>	Vooral de gekozen onderwijsleerpakketten vormen het referentiekader voor het plannen en bewaken van het onderwijsaanbod. Voor het eerste leerjaar is er een specifiek pakket dat zich vooral richt op het aanvankelijk lezen en schrijven. Er zijn weinig afspraken om de samenhang met het aanbod en de aanpak in het tweede leerjaar te garanderen. Vanaf het tweede tot het zesde leerjaar verzekert het gebruik van eenzelfde onderwijsleerpakket de verticale samenhang en de gradatie.
---	---

Omwille van tegenvallende leesresultaten en de zorg voor woordenschatuitbreiding van taalarme en anderstalige leerlingen, zet de lagere afdeling in op leesplezier. De meeste onderwijzers voorzien leestijd in de klas en bieden voldoende kwaliteitsvolle boeken aan. Acties zoals de poëzieweek, de voorleesweek, de jeugdboekenweek en de leestip van de maand krijgen een behoorlijke en schooleigen invulling. Een onderwijzer enthousiasmeert de andere teamleden en coördineert deze acties. Verschillende teamleden gewagen van positieve effecten op de leesmotivatie van leerlingen.

Het aanvankelijk en voortgezet technisch leesonderwijs daarentegen heeft nog groeikansen, zowel in intensiteit als in aanpak. De voortgang van heel wat leerlingen is trager dan wat wenselijk is. Leesinstructie komt in de midden- en bovenbouw nog nauwelijks voor, ook niet voor zwakke lezers. Teamleden hebben vaak lage verwachtingen van deze leerlingen en/of vertrouwen te sterk op externe hulpverleners of ouders.

Het team verklaart vooral communicatieve vaardigheden na te streven. Toch blijkt er veel meer onderwijstijd te gaan naar de technische aspecten van schrijven dan naar functionele en creatieve schrijfopdrachten. Mede door het selecteren van bepaalde opdrachten en lessen voldoet het aanbod van creatief schrijven nauwelijks om de noodzakelijke schrijfvaardigheid te ontwikkelen. Heuristieken ondersteunen de leerlingen bij het spellen. Die zijn in de meeste klassen geafficheerd. Ontbrekende afspraken voor de verbetering van de dictees en andere spellingsoefeningen hypothekeren de remediëring ervan.

De meeste onderwijzers organiseren zeer geregeld gevarieerde werk- en groeperingsvormen in hun lessen. Die stimuleren het (inter)actief leren van de leerlingen en hun talige ontwikkeling.

Materieel beheer Uitrusting <i>Leermiddelen</i>	De onderwijzers doen inspanningen om in hun klas een aantrekkelijke leeshoek in te richten. Het boekenaanbod vullen ze aan met boekenpakketten van de openbare bibliotheek. De lagere afdeling beschikt niet over de boeken waar hun onderwijsleerpakket naar verwijst of fragmenten van opneemt. De bovenbouw heeft nood aan nieuwe woordenboeken, aangepast aan de leeftijd van de leerlingen. De integratie van ICT in het onderwijs Nederlands is beperkt.
Materieel beheer Infrastructuur	De zeer ruime lokalen waarin de meeste groepen gehuisvest zijn, geven ruime kansen tot gevarieerde werk- en groepeeringsvormen. De meeste onderwijzers maken hier goed gebruik van.
Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	De onderwijzers evalueren op korte termijn vooral op basis van de toetsen van de onderwijsleerpakketten en eigen toetsen. Daarnaast zijn er genormeerde toetsen voor lezen en spelling en toetsen van de onderwijskoepel voor het vierde en het zesde leerjaar. De evaluatie van spreken en luisteren is een heikel punt. Voor spreken hanteren de onderwijzers observatiecriteria die vooral gericht zijn op het spreken voor een publiek. Dat is niet representatief voor het domein spreken. De evaluatie van de spreekvaardigheid is bovendien weinig frequent. Dat ontnemt leerlingen kansen voor een gerichte ontwikkeling. Enkele onderwijzers experimenteren met vormen van zelfevaluatie of peerevaluatie van spreekoefeningen. Voor luisteren zijn er luistertoetsen, meestal gelinkt aan het onderwijsleerpakket. Aan de evaluatie van spelling besteden de onderwijzers veel onderwijstijd. Nochtans is de remediëring die er op volgt, vaak niet gericht op het begrijpen of beheersen van een spellingregel. De resultaten van de eindtoetsen en van de genormeerde toetsen hebben een dubbel doel: enerzijds de ontwikkeling van de individuele leerling volgen, anderzijds de kwaliteit van het geboden onderwijs opvolgen en zo nodig bijsturen. Zo koos de school voor een nieuw onderwijsleerpakket, onder meer op basis van tegenvallende resultaten voor taalbeschouwing. In de derde graad wordt de leesvaardigheidsontwikkeling van zwak lezende leerlingen niet meer opgevolgd. Dit hypothekeert een gerichte aanpak. De gegevens over de ontwikkeling van individuele leerlingen en de vorderingen van de klasgroep worden verzameld in het leerlingvolgsysteem. Dat is waardevol, maar voorlopig nog te weinig performant om een helder beeld te krijgen van het traject dat een leerling met extra noden aflegt, of om een hulptraject uit te zetten. De mondelinge feedback die leerlingen krijgen is vrijwel altijd bevestigend en aanmoedigend. De feedback op het schriftelijk werk daarentegen is meestal uiterst beperkt en weinig ontwikkelingsgericht.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Een doelgerichte differentiatie als preventie is nog niet sterk ingeburgerd. De onderwijzers benutten daarbij de mogelijkheden en richtlijnen van het onderwijsleerpakket te weinig. Vooral voor technisch lezen hanteren onderwijzers enkele differentiërende werkvormen, maar omdat de vooropgestelde effecten vaag zijn, is het succes ervan vooralsnog onduidelijk. Onderwijzers geven wel spontaan extra instructie en begeleiding bij de inoefening. Ze beogen vooral interventies op korte termijn. Voor extra hulp kunnen ze een beroep doen op de zorgleerkracht. Ook deze interventies zijn veeleer gericht op effecten op korte termijn. Een planning van doelgerichte hulpverlening op langere termijn op basis van observaties en/of toetsresultaten is nog geen verworvenheid. Nog te vaak staat de leerstof voorop in plaats van de noden van de leerlingen.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Interne expertise
Nascholingen

De introductie van het nieuwe onderwijsleerpakket gebeurde tijdens personeelsvergaderingen. De implementatie ervan is veeleer de verantwoordelijkheid van de individuele onderwijzers. Voor een optimaal effectief gebruik zijn coaching en opvolging een noodzaak.

Het team mist nog een zekere expertise in het ontwikkelen en voeren van een taalbeleid en in onderwijs van Nederlands aan anderstaligen. Er zijn al verschillende waardevolle initiatieven en acties, maar ze zijn te weinig coherent en doelgericht waardoor ze fragmentair en minder effectief kunnen zijn.

Kwaliteitszorg

De directeur maakt werk van een outputbeleid. Verschillende acties naar aanleiding van de analyse van toetsresultaten hebben al een zeker effect. Toch zijn er nog groeikansen om doelgericht aanpakken op school- en klasniveau te intensifiëren en te stroomlijnen op basis van vooropgestelde concrete doelen en effecten.

3.1.1.6 Lager onderwijs: Frans

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen Frans in voldoende mate. Er zijn inspanningen om het aanbod op de communicatieve vaardigheden te richten. De onderwijzers proberen om de niveauverschillen van de leerlingen positief aan te wenden voor alle leerlingen.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Outputresultaten geven aan dat de leerlingen de eindtermen voor dit leergebied bereiken. Zowel de planning van het onderwijsaanbod als de verantwoording ervan gebeuren voornamelijk op basis van een gradueel opgebouwd onderwijsleerpakket. Het leerplan fungeert nauwelijks als referentiekader voor het plannen van het aanbod. De onderwijzers rekenen er op dat zij het leerplan realiseren door het gebruik van het onderwijsleerpakket.

Het team beschouwt de eindtermen als een volstrekt minimum. Vanuit een traditie en in zekere mate onder druk van externen groeien uitbreiding en verdieping uit tot de norm voor alle leerlingen. Op deze manier creëert het team minimumverwachtingen die afwijken van wat de eindtermen en het leerplan vooropstellen.

Het team is zich in zekere mate bewust van deze hoge verwachtingen en het afwijkend aanbod voor wat betreft taalstructuren en spelling. Niettemin hebben de onderwijzers tijdens de lessen de intentie om het onderwijs te richten op het verwerven van vooral communicatieve vaardigheden. Alle domeinen van het leergebied komen aan bod. In de klaspraktijk zetten de onderwijzers in op positieve leerattitudes zoals spreekdurf, bereidheid tot communicatie en motivatie. Dit is conform de kerngedachten van de eindtermen. De onderwijzers hanteren veelal het Frans als instructietaal. Ze wisselen een klassikaal gerichte werkwijze af met gevarieerde interactie en groepsopdrachten. Vooral met aanmoediging en positieve mondelinge feedback wakkeren de onderwijzers de spreekdurf bij hun leerlingen aan.

Tijdens een meerdaagse extra-murosactiviteit en enkele leeruitstappen kunnen de leerlingen het Frans functioneel oefenen in levensechte situaties. Binnen de school is de integratie van Frans in andere leergebieden en evenementen zoals bijvoorbeeld gedichtendag veeleer uitzonderlijk.

Materieel beheer Uitrusting <i>Leermiddelen</i>	De lagere afdeling beschikt over voldoende leermiddelen om de eindtermen Frans te behalen. Digiborden en digitale dragers ondersteunen het aanbod. Syntheseposters verduidelijken taalstructuren. De klasbibliotheken bevatten ook boeken en een krant in de Franse taal. Voor het overige zijn in de klassen weinig verwijzingen naar de Franse cultuur zichtbaar.
Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i>	De onderwijzers evalueren geregeld of de leerlingen de lesinhouden beheersen. Daartoe hanteren ze veelal de toetsen van het onderwijsleerpakket. Ze maken daarbij vooralsnog geen gebruik van de gedifferentieerde toetsen. De schriftelijke evaluaties van taalstructuren en spelling hebben een groot aandeel in de evaluatiepraktijk. Daardoor gaan ze voorbij aan de uitgangspunten van de eindtermen Frans. De onderwijzers evalueren weliswaar ook de mondelinge communicatie, maar er zijn nog groeikansen om dit doelgericht aan te pakken en duidelijke criteria te bepalen. De feedback die leerlingen krijgen op hun schriftelijk werk is minimaal en weinig ontwikkelingsgericht.
Evaluatie Rapporteringspraktijk <i>Evenwichtig en volledig</i>	De evaluatie mondt uit in verschillende cijfers op het rapport die refereren aan de verschillende domeinen (behalve mondelinge interactie). De puntenweging weerspiegelt nog te beperkt het belang van de mondelinge communicatie, spreekdurf en attitudes.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming Zorg</i>	De instroom van Franstalige leerlingen confronteert de onderwijzers met grote niveauverschillen voor Frans. Zij proberen de kennis en vaardigheden van deze leerlingen aan te wenden ten voordele van alle leerlingen. Zo stellen de onderwijzers vaak heterogene groepjes of duo's samen voor taken of opdrachten. Zij houden evenwel ook het welbevinden van de Franstalige leerlingen voor ogen. Daarom groeperen ze af en toe meer homogeen zodat ook de Franstalige leerlingen uitgedaagd worden met specifieke opdrachten. Een klasdoorbrekende organisatie van sommige lessen was vooralsnog geen optie.

Spontane begeleiding of extra instructie komen in beide groepen voor. Leerlingen met specifieke noden of leerstoornissen krijgen compenserende maatregelen, maar de uitbreiding en verdieping van het aanbod blijven ook voor hen de norm.

Kwaliteitszorg Het team stelt zich te weinig de vraag of het onderwijsaanbod voor het leergebied Frans in voldoende mate aansluit bij de kerngedachten van de eindtermen en de uitgangspunten van het leerplan.

3.1.1.7 Lager onderwijs: sociale vaardigheden

Voldoet

De lagere afdeling streeft de eindtermen sociale vaardigheden in voldoende mate na. Interne afspraken en een doelgerichte evaluatie ondersteunen de gestructureerde en systematische aanpak ervan.

Curriculum	De ontwikkeling van de sociale vaardigheden van de leerlingen maakt veeleer
Onderwijsaanbod	impliciet deel uit van het pedagogisch project van de school. Een expliciete
<i>Referentiekader</i>	visietekst is er niet. Niettemin kan de lagere afdeling aan de hand van een
<i>Planning</i>	geïntegreerd onderwijsaanbod en andere initiatieven aantonen dat ze de
<i>Evenwichtig en volledig</i>	leergebiedoverschrijdende eindtermen sociale vaardigheden in ruime mate
<i>Samenhang</i>	nastreeft.
<i>Brede harmonische vorming</i>	
<i>Actief leren</i>	
	De onderwijzers werken systematisch en planmatig aan de eindtermen op basis van interne afspraken. Daarbij hebben ze aandacht voor een evenwichtige ontwikkeling van bekwaamheid in relatiewijzen, gespreksconventies en samenwerking.
	De teamleden vertaalden de eindtermen naar concrete en waarneembare gedragingen. Ze groepeeren ze en verspreiden ze over het schooljaar. Alle groepen werken gedurende een aantal maanden aan dezelfde werkpunten. Deze aanpak geeft leerlingen de kans om een zekere ontwikkeling door te maken. De werkpunten zijn onderwerp van onderwijsleergesprekken en zijn ook geïntegreerd in de werk- en groepeeringsvormen. In verschillende groepen zijn ze gevisualiseerd.
	Teamleden verklaren dat verschillende aspecten van deze eindtermen ook geregeld expliciet aan bod komen in de levensbeschouwelijke lessen.
	Daarnaast zorgen regels en afspraken voor een ordevol en veilig school- en klasklimaat. Via de leerlingenraad krijgen leerlingen inspraak in het schoolleven.
Materieel beheer	In verschillende groepen zijn de werkpunten en bij uitbreiding ook de
Uitrusting	vorderingen van de leerlingen gevisualiseerd.
<i>Leermiddelen</i>	
	Bepaalde onderwijsleerpakketten geven de onderwijzers richting voor de organisatie van gevarieerde werk- en groepeeringsvormen waarbij de leerlingen sociale vaardigheden kunnen oefenen.

Evaluatie	De concrete werkpunten geven aanleiding tot een geregelde evaluatie door de
Evaluatiepraktijk	klasleerkracht. In verschillende groepen zijn er ook vormen van zelfevaluatie.
<i>Evenwichtig en representatief</i>	Ook de kindgesprekken geven ruimte om hierover met de leerlingen te
<i>Gericht op bijsturing</i>	reflecteren. In een klasgroep worden de vorderingen of stagnaties van de
	leerlingen inzake hun ontwikkeling van sociale vaardigheden gevisualiseerd.
Begeleiding	Vooraf met groeps- en klasgesprekken begeleiden de onderwijzers hun
Leerbegeleiding	leerlingen in de ontwikkeling van hun sociale vaardigheden. Bij klustaken en
<i>Beeldvorming</i>	groeps- of duowerk geven ze hen opdrachten die tegemoet komen aan hun
<i>Zorg</i>	ontwikkelingsproces ter zake. Enkele onderwijzers laten zich daarbij
	ondersteunen door een sociogram.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De organisatie en de opvolging van het beleid 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne' krijgt vanuit de scholengemeenschap een zekere centrale sturing. Een overkoepelend comité (CAS: comité afgevaardigde schoolbestuur) met bestuurlijke afvaardiging uit elke school, behartigt deze materie op niveau van de scholengemeenschap. In het Overlegcomité van de Scholengemeenschap (COSG) zetelen personeelsleden vanuit de vakorganisatie die een mandaat hebben om andere personeelsleden te vertegenwoordigen. Samen met een centrale preventieadviseur ondersteunt één directeur de goede (lokale) werking. Het accent ligt hierbij op het ondersteunen van de lokale werking, gegevensverzameling en waar mogelijk de gelijke aanpak te bevorderen. De lokale directeur is verantwoordelijk voor de doorstroming van gegevens naar het personeel en voor het beheer van de eigen infrastructuur.

Er is een duidelijk beleid om tekorten op te sporen, te kennen en te beheersen. De preventieadviseur en de directeur betrekken de personeelsleden in dit beleid en geven richtlijnen om de mogelijke risico's te beheersen. Ze informeren het personeel op regelmatige basis over het welzijnsbeleid.

De gebouwen en (les)lokalen voldoen aan de bewoonbaarheids-, veiligheids- en hygiëne-eisen. De school beschikt veelal over een aantrekkelijke infrastructuur. De vernieuwde lokalen zijn luchtig en verzorgd. Enkele lokalen in het oudere gedeelte en de vloerbekleding in de eetzaal zijn toe aan een opfrisbeurt. De borstwering in het oude gebouw is minder dan 1 meter hoog. De school beschikt over een asbestinventaris maar die is niet ondertekend door de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer.

Er is een structurele aanpak om de gezondheidsopvoeding te ondersteunen. Er zijn voldoende toiletten. In het globaal en jaaractieplan zijn acties opgenomen om de toiletten in de lagere afdeling op te frissen en te voorzien van een gescheiden ingang. De toiletruimte van de kleuterafdeling is aftands en biedt niet de mogelijkheid om de handen te wassen. De verzorgingsruimte is niet voorzien van de minimale noodzakelijke uitrusting en is niet ingericht na advies van de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer.

De onderwijsinspectie houdt in haar oordeel rekening met de specifieke schoolsituatie. Het beleid doet voldoende inspanningen om de organisatie van het welzijnsbeleid ter harte te nemen, de tekorten op te sporen en te beheersen. Bovendien zijn de vaststellingen met enig voorbehoud van die aard dat ze de veiligheid van de kinderen en het personeel niet rechtstreeks in gevaar brengen. Daarom besluit de onderwijsinspectie dit onderzoek met een gunstig advies. De onderwijsinspectie rekent op het bestuur dat ze de borstwering in het oude gebouw veilig maakt, ze de nodige inspanningen levert om de toiletten aan te passen aan de huidige comfortvoorwaarden en regelgeving en een verzorgingsruimte inricht die voldoet aan de minimale vereisten.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
• de vermelding dat bij schoolverandering leerlingengegevens worden overgedragen naar de nieuwe school tenzij, en voor zover de regelgeving de overdracht niet verplicht stelt, de ouders er zich expliciet tegen verzetten na op hun verzoek deze gegevens te hebben ingezien	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Worden de notulen van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift aangelegd en bewaard? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van de verklaringen aan leerlingen die geen getuigschriften basisonderwijs krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid Vooral rapportering is een aandachtspunt van het schoolteam naar aanleiding van de invoering van een digitaal systeem. Voor heel wat teamleden vormen evaluatie en rapportering een bijna onlosmakelijk geheel. Dat bemoeilijkt het zuiver nadenken over evaluatie. Ook de (vermeende) wensen van de ouders over rapportering remmen enigszins dit proces. Toch is er een aanvang van een groeiproces naar een gezamenlijke visie.

Ondersteuning In de kleuterafdeling zijn vooral gerichte observaties de meest gehanteerde evaluatievorm. Die geven de kleuteronderwijzers een breed beeld van de ontwikkeling van de kleuters. De zeer uitgebreide observaties dreigen evenwel de draagkracht van de kleuteronderwijzers te overtreffen en gaan ten dele ook aan hun doel voorbij. Het bewustzijn groeit dat diagnostische observaties een gedifferentieerde aanwending beogen. Voor de oudste kleuters zijn er tests die peilen naar hun schoolrijpheid. De validiteit van deze test werd nog niet in vraag gesteld. Een specifieke toets voor de taalontwikkeling is er niet, hoewel tot een derde van de kleuters anderstalig is. Zo'n toets is er wel in het eerste leerjaar.

Voor de schriftelijke evaluaties maken de onderwijzers gebruik van de toetsen van de gehanteerde onderwijsleerpakketten, vaak met eigen aanpassingen.

Onderwijzers analyseren maar beperkt toetsresultaten of inventariseren fouten met het oog op remediëring.

Resultaten van genormeerde toetsen voor spelling en rekenvaardigheden worden opgenomen in het leerlingvolgsysteem, maar zijn op klasniveau maar zeer beperkt de aanleiding van bijstellingen of remediëring. Op beleidsniveau zijn deze resultaten wel het voorwerp van analyse. Vooral de resultaten van de toetsen van de koepel waar de vierde- en zesdeklassers aan deelnemen, zijn een belangrijk element in de interne kwaliteitszorg.

Voor de evaluatie van bepaalde eindtermen is het team nog zoekende naar passende evaluatievormen. De leerplannen fungeren maar beperkt als leidraad daarvoor.

Doeltreffendheid Het schoolteam gaat de doeltreffendheid van zijn evaluatiepraktijk nog niet systematisch na, maar is wel meer en meer kritisch over de validiteit, de betrouwbaarheid en de representativiteit van de evaluaties en over de transparantie van de rapportering.

Ontwikkeling De vernieuwde rapportering geeft aanleiding tot reflectie over de evaluatiepraktijk. De bereidheid om alternatieve evaluatievormen te hanteren is vrij breed, maar initiatieven ter zake hangen nog sterk af van de visie van individuele teamleden. Op formele en informele wijze leren teamleden van elkaar en kunnen visies naar elkaar toegroeien. Het beleid is zich bewust van de noodzaak tot professionalisering inzake evaluatie.

4.2 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid De eerste zorg van het schoolteam is het welbevinden van de leerlingen als belangrijkste leervoorwaarde. Uit observaties blijkt dat het team zich daar echt voor inspant en de nodige resultaten bereikt. Voor een duidelijk zicht op de achtergrond van de leerlingen en een laagdrempelig contact tussen leerkracht en ouders zijn er systematisch huisbezoeken. Het schoolteam maakte kennis met het zorgcontinuüm en onderschrijft het. Dat is de basis van de visie op leerbegeleiding. Voor de meeste teamleden is duidelijk wat de fase van uitbreiding van zorg kan betekenen. Wanneer het over basiszorg of verhoogde zorg gaat, is dat veel minder het geval. Het theoretisch kader wordt nog onvoldoende gekoppeld aan duidelijke, haalbare doelen en concrete acties om deze te realiseren. Zo zijn er weinig sporen van een doelgerichte differentiatie en remediëring op basis van observaties en leerlingenresultaten.

Ondersteuning De onderwijzers maken nauwelijks gebruik van de differentiatie- en remediërmogelijkheden die de onderwijsleerpakketten hen bieden. Het leerlingenwerk van zwakke en sterkere leerlingen is vrijwel identiek. Het onderscheid tussen basisleerstof en uitbreiding of verdieping blijkt niet uit de voorgelegde documenten. De meeste onderwijzers ondersteunen de zwakkere leerlingen wel met extra instructie, maar een systematische toepassing van het BHV-model (basis, herhaling, verdieping) of soortgelijke differentiatie modellen is er niet. Enkele leerkrachten getuigen van een zorgverschuivende reflex waarbij ze de zorg voor het leerbedreigde kind doorschuiven naar de zorgleerkracht of naar externen. Voor kinderen met leerstoornissen voorziet de school in redicodis-maatregelen (remediëren, differentiëren, compenseren, dispensereren). De verschillende toetsresultaten (eigen toetsen, toetsen van de onderwijsleerpakketten, genormeerde toetsen, toetsen van de onderwijskoepel), leiden nog maar beperkt tot een aangepaste aanpak op klasniveau. Foutenanalyses of –inventarissen om gericht te remediëren zijn niet gebruikelijk. De teamleden waarderen sterk de bereikbaarheid en de bereidheid tot overleg van de zorgcoördinator. Toch leiden het zorgoverleg en het MDO onvoldoende tot een doelgerichte, planmatige hulpverlening op korte en middellange termijn, met (tussentijdse) evaluaties voor (groepjes) leerlingen. De hulpverlening is bijna uitsluitend gericht op de korte termijn. Een hulptraject waarbij onderliggende hiaten in de vaardigheden of kennis van de leerlingen aangepakt worden, is veeleer uitzonderlijk. Daardoor kunnen tekorten

toenemen en heeft de hulpverlening nauwelijks effect op langere termijn.

Dat leerlingen met ernstige leesproblemen in de bovenbouw nauwelijks gerichte instructie en training krijgen is onaanvaardbaar. Momenteel wordt hun eventuele voortgang in de derde graad zelfs niet onderzocht.

De school beschikt sinds kort over een digitaal volgsysteem. Het geeft de evolutie van de leerlingen weer op basis van observaties, (methodegebonden) toetsen en genormeerde tests. De school slaagt er nog niet in om deze informatie te koppelen aan doelgerichte zorgwerking op maat van het kind. Een handelingsgerichte aanpak kenmerkt de leerbegeleiding (nog) niet. Inventariseren, vaststellen en doorverwijzen zijn de belangrijkste acties op basis van het leerlingvolgsysteem.

De overgangsgesprekken leiden maar in beperkte mate tot een zorgwerking die doorloopt over de schooljaren heen.

De beperkte rol van de zorgcoördinator in de kleuterafdeling legt een zware last op de schouders van de kleuteronderwijzers. Hoewel zij hulp krijgen van de kinderverzorgster en daardoor hun kleuters met zorgnoden extra kunnen begeleiden, missen de kleuteronderwijzers overleg en ondersteuning om zorginterventies doelgericht te plannen op middellange termijn en de effectiviteit ervan na te gaan. Een grotere betrokkenheid van de zorgcoördinator faciliteert ook een betere afstemming van de zorg in beide afdelingen.

Doeltreffendheid Het schoolteam heeft nog niet de reflex om de doeltreffendheid van zijn acties in het kader van leerbegeleiding te onderzoeken of te evalueren. Het gebrek aan functionele, doelgerichte acties en handelingsplannen bemoeilijkt dit sterk. Het schoolteam stelt zich weinig vragen over de effectiviteit van zijn brede basiszorg.

Ontwikkeling Het schoolteam voelt de nood aan professionalisering inzake differentiatie en plant daarvoor nascholing. Dat is positief, maar er is geen planning van een implementatietraject met coaching en opvolging. Dit hypothekeert de effectiviteit van deze nascholing.
De zorgcoördinator professionaliseert zich inzake handelingsgerichte leerbegeleiding.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** Een gedreven en enthousiaste directeur leidt de school. Zij streeft naar ieders welbevinden en maakt er een punt van om niet boven, maar tussen haar teamleden te staan. Toch behoudt zij het overzicht. Zij zet, in overleg met de teamleden, de krijtlijnen uit en stuurt het team aan. Zij deelt haar leiderschap vooral met de zorgcoördinator. Samen streven zij naar eigentijds onderwijs met veel aandacht voor een toenemende kwaliteit. De meeste teamleden vertonen een grote betrokkenheid bij hun school.
- Visieontwikkeling** Omwille van een 'sense of urgency' en een praktische ingesteldheid die gericht is op uitvoering en snelle resultaten, doorloopt het team de fase van de visieontwikkeling vaak te snel. Dit hypothekeert de diepgang, de doelgerichtheid en finaal de effectiviteit van een aantal acties.
- Besluitvorming** Zowel formeel als informeel zijn teamleden op verschillende niveaus betrokken bij de besluitvorming. De ouders en de leerlingen worden bevraagd, zodat ook met hun inbreng rekening gehouden kan worden. Het beleid is gericht op een groot draagvlak voor de besluitvorming, maar durft ook zelf de knoop door te hakken.
- Kwaliteitszorg** Kwaliteit verhogen is de voortdurende zorg van het beleid. Het beleid past de kwaliteitscirkel toe bij gekozen prioriteiten. Dat is een positief gegeven, maar omdat doelen vaak vaag geformuleerd zijn en de effecten niet op leerlingniveau onderzocht worden, zijn de acties toch nog niet voldoende performant. De school maakte hierin een waardevolle start, maar er zijn nog groeikansen om dit kwaliteitsvoller uit te bouwen. Resultaten van genormeerde en externe toetsen worden geanalyseerd. Bijsturingen gebeuren vooral op schoolniveau. De reflex van individuele teamleden om de effecten van hun didactisch handelen te onderzoeken en zo nodig bij te sturen, is veeleer beperkt.
- GOK- en zorgbeleid** Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid op een oppervlakkige analyse van data. Het heeft een onvolledig beeld van de noden van alle leerlingen.
- De school heeft zicht op het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt tot het zesde leerjaar zonder leerachterstand op te lopen. Ze zet acties op om de doorstroom te bevorderen.
- Het schoolteam heeft een veeleer beperkte visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties niet vanuit operationele doelen.
- De schoolorganisatie zorgt er in beperkte mate voor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid bereikt.
- Het schoolteam heeft in beperkte mate zicht op de effecten van zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.
- Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid vooral aandacht voor de deskundigheidsbevordering van een beperkt aantal teamleden met het oog op het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.

Talenbeleid Leerkrachten zorgen voor een klasklimaat en een klasinrichting waarin leerlingen met talige noden zich veilig voelen.

Leerkrachten hanteren in de verschillende leergebieden werk- en groeperingsvormen die de communicatie en de interactie tussen de leerlingen bevorderen.

Het schoolteam neemt initiatieven om met de ouders, zowel schriftelijk als mondeling, op een heldere en verstaanbare wijze te communiceren.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De teamleden doen heel wat inspanningen om taal uit te lokken bij hun leerlingen.
- Het schoolteam onderneemt diverse acties om de ontluikende geletterdheid en het leesplezier te bevorderen.
- Het speelbos en de schooltuin zijn de aanleiding voor verschillende aspecten van werkelijkheidsgericht, speels en actief onderwijs.
- De onderwijzers integreren een doelgerichte en brede aanpak van sociale vaardigheden in hun onderwijsleeraanbod.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De teamleden streven in toenemende mate naar een doelgerichte evaluatie en de passende evaluatievormen.
- De teamleden leggen systematisch huisbezoeken af met het oog op een laagdrempelig contact met de ouders van de leerlingen.

Wat betreft het algemeen beleid

- De directeur heeft een enthousiasmerende leiderschapstijl en creëert een breed draagvlak voor diverse acties.
- Op schoolniveau is er een groei naar een systematische interne kwaliteitszorg.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De onderwijzers kunnen hun onderwijs in Frans meer afstemmen op de uitgangspunten van de eindtermen en het leerplan.
- De onderwijzers kunnen een evenwichtig aanbod van het domein schrijven beter bewaken zodat het zwaartepunt niet langer ligt op spelling ten nadele van het functioneel en creatief schrijven.
- De teamleden kunnen zich verder professionaliseren in taalvaardigheidsonderwijs en Nederlands aan anderstaligen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De teamleden kunnen de leerbegeleiding meer planmatig en structureel aanpakken, gericht op de realisatie van langetermijndoelen.
- De teamleden kunnen de hulpverlening beter afstemmen op de noden van de leerlingen.
- De school kan de leerbegeleiding in de kleuterafdeling beter ondersteunen op leerkrachtniveau.
- De evaluatiepraktijk van de onderwijzers kan toenemen in doelgerichtheid en evenwicht tussen de leerdomeinen.
- De kleuteronderwijzers kunnen de haalbaarheid en doelgerichtheid van hun evaluatiepraktijk beter bewaken.

Wat betreft het algemeen beleid

- De school kan haar kwaliteitszorg nog meer richten op concrete doelen en vooropgestelde effecten op leerlingniveau.
- Het team kan bij elke actie of prioriteit vertrekken vanuit een brede en diepgaande visieontwikkeling.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het kleuteronderwijs en het lager onderwijs.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Ann BRYN de inspecteur-verslaggever	Charlotte GRYSO de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	